

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: علی کاظمی

۲۴ جنوری ۲۰۲۳

چرا و چگونه امریکا می‌خواهد به افغانستان بازگردد؟

برخی تحرکات و سخنان مقامات امریکائی درباره تحولات افغانستان، نشان از تمایل آنان به حضور دوباره در این کشور ستراتیژیک آسیائی دارد.

به گزارش دفتر منطقه‌ئی خبرگزاری تسنیم؛ به دنبال خروج آخرین نیروهای اشغالگر امریکائی از افغانستان در سنبله ۱۴۰۰ که پایانی بر طولانی‌ترین جنگ تاریخ کشور امریکا به شمار می‌رفت، عملاً دوسیه ۲۰ سال اشغالگری افغانستان توسط نیروهای تروریسم کاخ سفید بسته شد.

آغاز اشغالگری امریکا به بهانه مبارزه با تروریسم با حملات اکتوبر سال ۲۰۰۱ رقم زده شد و در همان ماه حدود ۱۳۰۰ نظامی امریکائی وارد خاک افغانستان شدند.

این آمار در یک ماه بعد، یعنی در ماه دسمبر همان سال به ۲۵۰۰ نفر رسید و به مرور خاک افغانستان شاهد افزایش حضور اشغالگران به ۷۲۰۰ سرباز، ۹۲۰۰ سرباز و ۲۰ هزار سرباز در اپریل ۲۰۰۴ بود.

این حضور اشغالگرانه در اگست ۲۰۱۰ به شمار ۱۰۰ هزار نیروی امریکائی رسید! تا این که بر اثر مقاومت نیروهای افغان و مخالفت با اشغالگری، از جون ۲۰۱۱ روند تدریجی کاهش حضور نظامیان امریکائی در افغانستان رقم خورد.

در فیبروری سال ۲۰۲۰ میلادی، سرانجام امریکا با طالبان توافقنامه‌ای را امضاء کرد که بر اساس آن در جریان ۱۴ ماه پس از امضای توافق، تمام نظامیان خارجی افغانستان را ترک کنند.

سرانجام در جولای ۲۰۲۱ میلادی، «جو بایدن» اعلام کرد که مأموریت نظامی امریکا در افغانستان در ماه اگست خاتمه می یابد.

آنچه از آن خروج خفتبار نیروهای امریکائی از افغانستان یاد می شود سرانجام با خروج آخرین سرباز تروریست کاخ سفید در سنبله ۱۴۰۰ رقم خورد؛ اما چند پرسش همچنان باقی است:

- آیا به واقع امریکا از حضور در افغانستان برای همیشه چشمپوشی کرده است؟
 - آیا آنچنان که مقامات امریکائی مدعی شده اند، رویارویی آنان با «القاعده» به پایان رسیده است و بهانه مبارزه با تروریسم برای دخالت در دیگر کشورها را کنار گذاشته اند؟
 - آیا امریکا به تمام آنچه از حضور در افغانستان به دنبال آن بوده است، رسیده است؟
 - آیا امریکا حاضر است از منافع عظیم اقتصادی و سرشار معادن افغانستان بگذرد؟
 - آیا میلیاردها دلار ادعائی برای هزینه کرد در افغانستان بدون دستیابی به نتیجه خاص، عملاً به فنا رفته است؟
 - آیا امریکائی ها حاضرند میدان رقابت اقتصادی را این بار در کابل به چینی ها ببازند؟
- و مهم ترین سؤال این که:

- آیا امریکا حاضر شده است بساط شرارت خود را از کنار گوش ایران در همسایگی شرقی آن و در طولانی ترین نوار مرزی با این کشور، جمع کند؟

این پرسش ها و سؤالات مشابه، کلید چرائی علاقه امریکا به بازگشت یا حضور محسوس و نامحسوس در افغانستان است، اما چگونگی آن را می توان با نگاهی به آخرین اظهارات و تحرکات مقامات و نیروهای امریکائی در ارتباط با تحولات افغانستان ردزنی کرد. در همین راستا موارد ذیل در ستراتیژی حضور محسوس و نامحسوس امریکائی ها در افغانستان قابل تأمل است:

۱) دمیدن در آتش تشنج میان افغانستان و پاکستان

مناقشه و ادعاهای مرزی بین دو کشور افغانستان و پاکستان سابقه زیادی دارد که هر از چند گاهی زمینه درگیری های جزئی را بین نیروهای مرزی طرفین ایجاد می کند.

در ماه سنبله سالجاری، «بلال کریمی» معاون سخنگوی دولت موقت طالبان در رشته توییتری از درگیری نیروهای مرزی افغانستان با نظامیان پاکستانی در امتداد مرز مورد مناقشه بین دو کشور موسوم به «خط دیورند» خبر داد. به گفته کریمی، درگیری پس از آن به وقوع پیوست که نیروهای پاکستانی برای ایجاد یک ایست بازرسی در امتداد خط دیورند تلاش می کردند.

این درگیری و درگیری های مشابه در تابستان امسال شاید به لحاظ کمی و کیفی نمود بیشتری داشت، چندان که بارها مرز «تورخم» به روی پناهجویان و یا مسافران افغانستان و کامیون های تجاری بسته شد.

جدا از تشنج های مرزی بین پاکستان و افغانستان با منشأ «خط دیورند»، آنچه به عنوان دلیل عمده دیگر سبب ایجاد برخی مناقشات شده است، ادعای حضور «طالبان پاکستانی» در خاک افغانستان و حمله به نیروهای پاکستانی از آن سوی مرز افغانستان به آنان است.

مقامات اسلام آباد مدعی حضور نیروهای «تی تی پی» در خاک افغانستان هستند و می گویند آنان حملات خود را از این کشور علیه نظامیان پاکستانی طراحی و اجراء می کنند، لذا در آخرین واکنش ها تهدید کردند که حق عملیات علیه آنان را در یک عملیات فرامرزی و در خاک همسایه برای خود محفوظ می دانند.

رانا ثناءالله داخله کشور پاکستان در یک مصاحبه تلویزیونی در پاسخ به یک سؤال در مورد این که آیا می‌توانند بر مخفیگاه‌های طالبان پاکستانی در خاک افغانستان حمله کنند؟ گفته بود: «ببینید در وقت مناسب وقتی این مسائل پیش آمد، اول به افغانستان که کشور برادر اسلامی ماست می‌گوئیم این مخفیگاه‌ها را از بین ببرند و این مردم را به ما بسپارند، اما اگر چنین نشد آنچه را که شما پیش‌تر به آن اشاره کردید، ممکن است»

این اظهارات اما با واکنش تند مقامات کابل مواجه شد و آنان ضمن اعلام این که از خاک افغانستان هیچ تهدیدی متوجه همسایگان نخواهد بود، گفتند افغانستان نیروی لازم را برای محافظت از خاک خود دارد و به کسی اجازه تعرض به سرحداتش را نمی‌دهد.

هر چند به فاصله کوتاهی، وزیر کشور پاکستان از موضع خود عقب‌نشینی کرد و آنچه را از وی نقل شده بود، نوعی سوء تفاهم نامید و عنوان کرد که منظور وی حمله به خاک افغانستان نبوده است، اما در این میان فرصتی برای استفاده امریکائی‌ها از این تشنج و لفاظی به وجود آمده بود.

در پی انتشار مواضع وزیر کشور پاکستان، «ند پرایس» سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا از طرح حمله اسلام‌آباد در خاک افغانستان حمایت کرد!

سخنانی بغایت وضوح، عاملی برای ایجاد تشنج بیشتر در روابط دو کشور تحلیل شد و از تمایل امریکا برای استمرار دخالت در تحولات منطقه غرب آسیا به ویژه افغانستان حکایت می‌کرد.

به موارد فوق می‌توان خبر روزنامه «داون» پاکستان را نیز افزود که پیش‌تر گزارش داده بود ۱۵ میلیون دالر از بودجه دفاعی سال ۲۰۲۳ امریکا برای بهبود وضعیت امنیتی مرز میان پاکستان و افغانستان تخصیص داده شده است.

پیش از این نیز «بلاول بوتو زرداری» وزیر خارجه پاکستان هم گفته بود که امریکا با پاکستان برای مبارزه با هراس‌افکنی از خاک افغانستان همکاری می‌کند.

۲) بازپروازهای مشکوک بر فراز کابل

جدا از اظهارنظرها درباره تحولات افغانستان و همسایگان، امریکائی‌ها در مواردی بعد از خروج نشان داده‌اند که از حضور مستقیم و درگیرکردن نیروها یا تجهیزات خود نیز بهره برده‌اند.

بازپرواز پرنده‌های مشکوک بعد چند ماه از آخرین رؤیت آنان بر فراز کابل را می‌توان از همین موارد برشمرد؛ البته در یک مورد به وضوح امریکائی‌ها اعلام کردند که یک منزل مسکونی را در «شهرنو» کابل مورد حمله پهبادی قرار داده‌اند.

حمله‌ای که امریکائی‌ها مدعی شدند طی آن، ایمن الطواهری، سرکرده القاعده را در بالکن خانه‌ای در کابل مورد اصابت قرار دادند.

هر چند که مقامات طالبان حضور الطواهری را در کابل رد کرده و اعلام کردند امریکائی‌ها هیچ دلیلی برای این ادعایشان ندارند.

حضور پرنده‌های ناشناس در آسمان کابل و در فضای افغانستان اما باز هم تکرار شد؛ در اوایل ماه‌جاری (جدی) رسانه‌های افغانستان بر اساس مشاهدات مردمی گزارش دادند برای ساعاتی طولانی هواپیماهای بدون سرنشین و بمب‌افکن‌های «B52» در آسمان کابل پرواز کردند. گزارش می‌افزاید این هواپیماها برای ساعات طولانی بر فراز ارگ و مناطق شرقی کابل پرواز کردند و دود ناشی از آن‌ها بخوبی قابل مشاهده بود.

با این که در مورد اخیر مشخص نشد که این پرنده‌ها متعلق به کدام کشور است، اما شواهد نشان می‌دهد که مالکیت آن‌ها برای نیروهای امریکائی است و طبق ادعای دولت موقت طالبان این کشور پاکستان است که آشیانه و مسیر عبور برای حضور در آسمان افغانستان را به آنان داده است.

۳) رسانه‌هایی که «معادن» افغانستان را برای امریکا از دست‌رفته می‌دانند

پیش‌تر به طور مبسوط به این عنوان پرداخته شده است؛ چکیده این عنوان چنین است که رسانه‌های امریکائی بشدت از دورماندن دست خود از معادن ویژه و بکر افغانستان به ویژه منابع سرشار از غنای «لثیوم» آن با خروج از این کشور نگران و بی‌قرار هستند.

مسأله‌ای که می‌تواند انگیزه بسیار بالائی را برای حضور مستقیم و غیرمستقیم آنان در افغانستان ایجاد نماید.

۴) پیگیری اهداف با تهییج و تقویت نیروهای مخالف طالبان

تسلط دوباره طالبان بر قدرت در افغانستان تا اینجای کار به طور مطلق نبوده است؛ برخی از افراد سیاسی و شماری از مقامات پیشین این کشور حکومت فعلی کابل را نپذیرفته و با تسلط طالبان مخالفت ورزیده‌اند.

هر چند که بسیاری از این مخالفت‌ها از خارج افغانستان مطرح می‌شود، اما در داخل این کشور، «جبهه مقاومت پنجشیر» را عمده‌ترین جریانی می‌توان نام برد که در حال حاضر مسلح هستند.

غیر از این طیف، جریان دیگری که به طور همزمان نه «طالبان» و نه «جبهه مقاومت پنجشیر» و هیچ فرد و گروه دیگری را قبول ندارد، گروهک تروریستی «داعش» است که شعبه خراسان آن در افغانستان فعال است.

در این میان، گویا امریکائی‌ها قصد کرده‌اند هر دو طیف مذکور و جریان‌های درونی آن را برای استمرار بازی خود در افغانستان و فشار احتمالی بر دولت موقت طالبان به بازی بگیرند.

آنچه به عنوان آموزش و آمادگی ۷ هزار داعشی برای ورود به شمال افغانستان برای نبرد با طالبان عنوان می‌شود، می‌تواند نشانه‌ای بر صدق همین احتمال باشد.

البته زمانی مسأله بیشتر قابل تأمل می‌شود که این خبر را در کنار خبر ملاقات هیأت امریکائی با سران جبهه مقاومت و رایزنی درباره مسائل افغانستان مطالعه کنیم.

پیش از این دیدارها، منابع خبری اعلام کرده بودند «ریچارد فونتن» در رأس یک هیأت از مرکز امنیت جدید امریکا در بیست ماه جدی با شماری از چهره‌های سیاسی افغانستان در ترکیه دیدار کرده است.

قطعه گمشده در پازل، حضور احتمالی داعش در ولایت‌های شمالی افغانستان و دیدار مقامات امریکائی را شاید این خبر تکمیل کند که ادعا شده است در این دیدار بحث تجزیه افغانستان نیز مورد مذاکره بوده است!

آیا قرار است حضور دوباره امریکائی‌ها در افغانستان هزینه‌های خارج از تصویری را به افغان‌ها تحمیل کند؟

persian.cri.cn